

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรีซ สืบสนธิ. วัฒนธรรมและพฤติกรรมการสื่อสารในองค์กร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ,สำนักงาน. รายงานประจำปี 2540 - 2541. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสารการพิมพ์, 2541.

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ,สำนักงาน. รายงานประจำปี 2542. คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, 2542.

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ,สำนักงาน. วาระครบรอบ 2 ปี พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540. 25 กุมภาพันธ์ 2543. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสารการพิมพ์, 2543

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. อนาคตการเมืองไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายศึกษา, 2541.

บรรเจิด เทียนทองดี. การใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งสื่อมวลชนเพื่อการบริหารราชการทหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

บัญชา เขียวด้าย. การให้ประชาชนเข้าถึงเอกสารของทางราชการในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ประวัติสำนักงานเลขาธิการกองทัพบก. เสนาสาร 45 (สิงหาคม-กันยายน 2540) : 37-41.

พัชนี เขยจรรรยา.เมตตา วิวัฒนานุกูล และถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. แนวคิดหลักนิติศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2538.

สมยศ นาวิการ และมุสตี รุมาคม. องค์กร : ทฤษฎีและพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2520.

สารบรรณทหารบก, กรม. ประมวลวินัยทหารภาค 4. กรุงเทพมหานคร : ศ.ส.การพิมพ์, 2522.

สิงห์ สนทนา. กองทัพบกในศตวรรษที่ 20. เสนาสาร 45 (สิงหาคม-กันยายน 2540) : 42-44.

สุรชาติ บำรุงสุข. ยกเครื่องเรื่องทหาร : ข้อคิดสำหรับกองทัพไทยในศตวรรษที่ 21.

กรุงเทพมหานคร : ศูนย์วิจัยและผลิตตำรามหาวิทยาลัยเกริก, 2540.

อรรถพล ใหญ่สว่าง และวัชรา ไชยสาร. สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2541.

สัมภาษณ์

พ.อ.กิติ มีคุณ.สัมภาษณ์,17 มกราคม 2543.

พล.ต.ชราวุธ เขมะโยธิน. สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2543.

คงเดช ปานพิตร. สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2543.

พ.ท.หญิงคุณิสา เทศะเวส.สัมภาษณ์,23 กุมภาพันธ์ 2543.

นาวาตรีหญิงจรรยา ชีวะเสรี.สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2543.

พล.ต.ธรรมบุญ แก้วประเสริฐ.สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2543.

พล.ต.ธีรภัทร คำรพวงศ์ . สัมภาษณ์ ,7กุมภาพันธ์ 2543.

พล.ต.บัญญัติ ขวาลศิลป์ . สัมภาษณ์ ,10 กุมภาพันธ์ 2543.

พล.ต.ประวัติน คุณโทดม.สัมภาษณ์,14 มีนาคม 2543.

พล.ต.ประสิทธิ์ชัย พิบูลรัตน์.สัมภาษณ์,28 มีนาคม 2543.

พ.อ.พงศกร รอดชม.สัมภาษณ์,22 กุมภาพันธ์ 2543.

พล.ต.ภูรงค์ ชุนทอง.สัมภาษณ์,7 มีนาคม 2543.

พล.อากาศตรี มานิต สพันธุ์พงษ์ .สัมภาษณ์,1 มีนาคม 2543.

วัชระ ผุดผ่อง. สัมภาษณ์, 5 มกราคม 2543.

วันชัย ธงไชยฤทธิ์.สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2543.

วาสนา นาน่วม. สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2543.

พลโท วินัย ภัททียกุล.สัมภาษณ์,20 มีนาคม 2543.

ศิริรัตน์ บุรินทร์กุล. สัมภาษณ์, 20 มกราคม 2543.

พล.ต.สมเกียรติ มาสมบูรณ์.สัมภาษณ์,22 มีนาคม 2543.

พล.ต.สมชาย เชนะโยธิน.สัมภาษณ์,8มีนาคม 2543.

พล.ต.สมบัติ อักษรศรี.สัมภาษณ์ 6 มีนาคม, 2543.

พล.ต.หญิงสำอาง ทองปาน.สัมภาษณ์,27 มีนาคม 2543.

พล.ต สิทธิศักดิ์ เทภาสิต.สัมภาษณ์,9 มีนาคม 2543.

นาวาอากาศเอก ไสภณ ทำประโยชน์.สัมภาษณ์,23 กุมภาพันธ์ 2543.

อดิ เกียรตินิรันดาท. สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2543.

ภาษาอังกฤษ

Mc.Quail, Denis. Mass Communiton Theory. 2nd ed. London : Sage, 1987.

Neher,W. William. Organizayional Communication:challenge 5 of change,diversity,and continuity. New York : n.p. 1997.

Norman,S,Marsh. Public access to government-held information:A comparetive symposium. London : Stevens&Son, 1987.

Weber,Max. The Theory of Social and Economic Organization, translated by A.M.Hederson and Talcott Person. New York : Oxford University press, 1977.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐

เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"ข้อมูลข่าวสาร" หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่ยังบันทึกไว้ปรากฏได้

"ข้อมูลข่าวสารของราชการ" หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมายรหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้那人ได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและนิติบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ
- (๒) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว
- (๓) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว
- (๔) นิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่น ให้ถือว่าผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่การปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานเอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน

- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด
- ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายจ่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗ (๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้อ้างถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

- (๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว
- (๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๗ (๔)
- (๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
- (๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน
- (๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงมาตรา ๗ วรรคสอง
- (๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการของสาธารณะ
- (๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย
- (๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอ สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่เหมาะสมหน่วยงานของรัฐ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้อีก ในการนี้ ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรานี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๙ ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มี กฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอื่น

มาตรา ๑๑ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้วหรือที่จัดไว้ ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้า บุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการใน ลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอ ภายในเวลาอันสมควรเว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการใดที่มีสภาพที่อาจบุบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลา ในการจัดหาให้ หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูล ข่าวสารนั้นก็ได้อีก

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มี อยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มี ขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพ หรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงาน ของรัฐเห็นว่ากรณีเช่นนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการ ใดชิ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอหากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้น อยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรานี้ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๑ แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่จะขออยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลางหรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น โดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

มาตรา ๑๓ ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติตามหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

หมวด ๒

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

มาตรา ๑๔ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยไม่ได้

มาตรา ๑๕ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ได้

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินงานเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายถึงชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจ โดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าข้อมูลข่าวสารของราชการจะเปิดเผยต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใด และสมควรมีวิธีการรักษามิให้รั่วไหลให้หน่วยงานของรัฐกำหนดวิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตนมีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมีได้จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้นโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๑๙ การพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยนั้นไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือศาลก็ตาม จะต้องดำเนินการกระบวนการพิจารณาโดยมิให้ข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดที่ไม่จำเป็นแก่การพิจารณา และในกรณีที่จำเป็นจะพิจารณาลับหลังคู่กรณีหรือคู่ความฝ่ายใดก็ได้

มาตรา ๒๐ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดแม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายใดให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบหากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบตามมาตรา ๑๖

(๒) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในการนี้จะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเหมาะสมก็ได้

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

หมวด ๓

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ "บุคคล" หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

มาตรา ๒๒ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติวรรคหนึ่ง (๓) ของมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งนั้น ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการเปิดเผยประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๓) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา ๒๓ หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกให้มีการจัดระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(๒) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

(๓) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

- (ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- (ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- (ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- (ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล
- (จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล
- (ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(๔) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(๕) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้าหรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ และกรณีที่ขอข้อมูลนั้นเป็นกรณีที่อาจให้ข้อมูลได้โดยความสมัครใจหรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบ ในกรณีมีการให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใด ซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยดังต่อไปนี้

(๑) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๒) เป็นการให้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(๓) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(๔) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

(๕) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจดูคุณค่าในการเก็บรักษา

(๖) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องร้องคดี ไม่ว่าจะเป็นคดีประเภทใดก็ตาม

(๗) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

(๙) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น และให้นำมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่จริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าว และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และไม่ว่ากรณีใดๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องได้

ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรานี้แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่กรรมแล้วได้

หมวด ๔

เอกสารประวัติศาสตร์

มาตรา ๒๖ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาหรือมีอายุครบกำหนดตามวรรคสองนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติกรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

กำหนดเวลาต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามวรรคหนึ่งให้แยกตามประเภท ดังนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๔ เมื่อครบเจ็ดสิบห้าปี

(๒) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๔ เมื่อครบยี่สิบปี

กำหนดเวลาตามวรรคสอง อาจขยายไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้เองเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บและจัดให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าตามที่จะตกลงกับหอจดหมายเหตุแห่งชาติกรมศิลปากร

(๒) หน่วยงานของรัฐเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น ยังไม่ควรเปิดเผยโดยมีคำสั่งขยายเวลากำกับไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่งการขยายเวลานั้นให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย แต่จะกำหนดเกินคราวละห้าปีไม่ได้

การตรวจสอบหรือทบทวนมิให้มีการขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยจนเกินความจำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรานี้มีให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่คณะรัฐมนตรีออกระเบียบกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา

หมวด ๕

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วยรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกเก้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นเลขานุการและอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ

(๓) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓

(๕) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๗) ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๗ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๗ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๓๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุ เอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มิคำขอไม่ว่าจะเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๕ ถ้าผู้มิคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัด

ด้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและการคลังของประเทศ หรือการบังคับใช้กฎหมาย

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะหนึ่งๆ ประกอบด้วยบุคคลตามความจำเป็น แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคน และให้ข้าราชการที่คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้ กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่ได้

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมีคำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดที่เห็นสมควรก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา วิธีพิจารณาและวินิจฉัย และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และบทกำหนดโทษที่ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดตาม
มาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ บทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของ
ราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรค
หนึ่งไว้ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะ
กรรมการจะได้กำหนด

มาตรา ๔๓ ให้ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
กับข้อมูลข่าวสารของราชการ ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ เว้น
แต่ระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๖ จะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในระบอบประชาธิปไตย การให้
ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่ง
จำเป็น เพื่อที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความ
เป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดให้
ประชาชนมีสิทธิได้รู้ข่าวสารข้อมูลของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัดและ
จำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์
ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมี
โอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้อีกประการหนึ่ง
ด้วยประกอบกับสมควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไป
พร้อมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ข

แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของบัญชีการทหารสูงสุด ในด้านกระบวนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หลังจาก พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 มีผลบังคับใช้

1. กองบัญชาการทหารสูงสุด มีกระบวนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างไร หลังจากมีการประกาศใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1.1 การจัดการด้านสถานที่ เพื่อให้ประชาชนใช้ในการค้นหา และ ศึกษาข้อมูลของ กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้ดำเนินการไปแล้วบ้างหรือไม่ อย่างไร

1.2 ปัจจุบันมีข้อมูลข่าวสารอะไรบ้าง ที่เปิดให้ประชาชนสามารถค้นหาได้สะดวก

1.3 มีข่าวสารอะไรบ้างที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ขอทราบรายละเอียด

1.4 ได้มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ในด้านข้อมูลข่าวสาร หรือไม่ ถ้ามี ประกอบด้วยผู้ใดบ้าง และมีกระบวนการทำงานอย่างไร

1.5 มีการจัดทำדרรชนีของข้อมูลข่าวสาร เช่น หมวดหมู่ และชื่อเรื่องของข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ประชาชนสามารถค้นหาได้เองหรือไม่ อย่างไร

1.6 ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้การดำเนินงานรวดเร็วขึ้น อย่างไร กรุณา ยกตัวอย่าง

1.7 ข้อมูลข่าวสารที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ มีอะไรบ้าง เพราะเหตุใด

1.8 การสั่งเปิดเผย หรือมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีการกำหนดเงื่อนไขอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด

1.9 อำนาจการสั่งการให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอยู่ที่ผู้ใด เพราะอะไร

1.10 มีการหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานเจ้าของข้อมูล และกรมข่าวทหาร ในฐานะหน่วยงานผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารโดยตรง มากน้อยเพียงใด

2. กฎหมาย หรือระเบียบอะไรหรือไม่ ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งกับ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ และนำไปสู่ความไม่ชัดเจนต่อแนวการปฏิบัติเพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ของกองบัญชาการทหารสูงสุด

3. มีข้อมูลข่าวสารอะไรบ้าง ที่ทางกองบัญชาการทหารสูงสุดได้เปิดเผยต่อสาธารณชนไปแล้ว

4. การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว มีหลักเกณฑ์ และกระบวนการเปิดเผย อย่างไร

5. ท่านคิดว่า พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีผลอย่างไร ต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกองบัญชาการทหารสูงสุด

แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร กองบัญชาการทหารสูงสุด ด้านวัฒนธรรมองค์การ ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หลัง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการมีผลบังคับใช้

1. ตั้งแต่มีการประกาศใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ผู้ปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสาร ในกองบัญชาการทหารสูงสุด จะต้องปรับเปลี่ยนการทำงาน อย่างไรบ้าง
2. มีการเพิ่มบุคลากร และงบประมาณ เพื่อใช้ในด้านข้อมูลข่าวสาร หรือไม่ อย่างไร
3. มีข้อบังคับในมาตราใด หรือข้อความใด ใน พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการที่สร้างความอึดอัด และเกิดความลำบากใจ ต่อการปฏิบัติงานทางด้านข้อมูลข่าวสาร ในสังกัดของท่าน
4. กรณีสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในระยะที่ผ่านมา เป็นดุลยพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ด้านข้อมูลข่าวสาร หรือผู้บังคับบัญชาระดับสูง สั่งการในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
5. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในระยะที่ผ่านมา ได้ยึดบทบัญญัติของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ หรือ ยึดคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา
6. บทบัญญัติของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร ท่านสามารถปฏิบัติได้ครบถ้วนหรือไม่ เพราะอะไร
7. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เมื่อมีประชาชน หรือสื่อมวลชนมาร้องขอ และเจ้าหน้าที่จัดหาให้แล้ว จะต้องเสนอขั้นตอนอนุมัติอย่างไร
8. ผู้บังคับบัญชาระดับสูง จะต้องเป็นผู้อนุมัติให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารทุกครั้งไปหรือไม่ อย่างไร
9. ผู้บังคับบัญชาระดับสูง ได้มีการทบทวน หรือ ยกเลิกเพิกถอนคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานท่าน บ้างหรือไม่ เพราะอะไร
10. ในความคิดเห็นของท่าน คิดว่าข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานด้านการทหาร มีจำนวนมากน้อยเพียงใด ที่สามารถเปิดเผยได้ และไม่สามารถเปิดเผยได้ และมีข่าวสารหรือข้อมูลใดบ้าง ที่เปิดเผยต่อสาธารณชนไปแล้ว ก่อนหน้านี้ แต่ท่านเองไม่เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นสมควรให้เปิดเผย แต่ที่จำยอมเปิดเผยเพราะกฎหมายบังคับ
11. ท่านเห็นด้วย หรือไม่ กับคำกล่าวของ นายชวน หลีกภัย ที่เคยกล่าวไว้ว่า " รัฐรู้อะไร ประชาชนต้องรู้อย่างนั้น"
12. ที่ผ่านมามีท่านรู้สึกว่าการกองทัพได้รับความกดดันจากสังคม ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารมากจนเกินไปหรือไม่ อย่างไร
13. หากท่านคิดว่าจะมีความกดดันจากสังคม เพื่อให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของ

ท่าน ค่อนข้างมาก ท่านรู้สึก อย่างไร

14. ท่านคิดว่า ประชาชน ที่มาขอ ดู หรือตรวจ สอบข้อมูล จากหน่วยงานของท่าน ถือว่า ประชาชนต้องการจับผิด ไม่ให้เกิด ภัย หน้าที่ หรือไม่ อย่างไร

15. บทบาทของทหารหลังยุคสงครามเย็น ที่การสู้รบลดน้อยลงจนแทบไม่มีสงครามแล้วนั้น แต่หน่วยงานราชการทหารยังคงมีชั้นความลับของข้อมูลข่าวสาร ทั้งหมด 4 ชั้น คือ ลับ ลับมาก ลับที่สุด และปกปิด ท่านมีความคิดเห็นในประเด็นนี้ อย่างไรบ้าง

16. ท่านคิดว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ที่เรียกว่า สำคัญต่อความมั่นคงของประเทศนั้น ควร มีขอบเขตแค่ไหน อย่างไร

17. ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความมั่นคง กรณี ที่ กองกำลังกะเหรี่ยงก๊อดอาร์มี บุกยึด โรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2543 นั้น ท่านคิดว่า การให้ข้อมูลข่าวสารต่อสื่อมวลชน มีขอบเขตอยู่ตรงไหน อย่างไร และท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะให้เปิดเผยข้อมูลรายละเอียด เกี่ยวกับการสังหารฝ่ายตรงกันข้าม เพื่อความโปร่งใส

18. ท่านมีความเชื่อ ว่า การเปิดเผยข้อมูลมากเกินไปให้ประชาชนได้รับรู้ เท่ากับเป็นการ ขัดขวางต่อการทำงานด้านความมั่นคงของประเทศ หรือไม่ ช่วยอธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ

19. ความมั่นคงของประเทศ ในความคิดเห็นของท่าน อดีต และปัจจุบัน เปลี่ยนไปหรือไม่ อย่างไร

20. ในเนื้อหา ของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร ฯ ตามที่ท่านได้ศึกษา ตัวบทกฎหมายมานั้น ควร มี การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานราชการ อย่างไรบ้าง เพื่อให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน

แนวคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน

1. ในฐานะผู้สื่อข่าวสายทหาร ท่านได้ขอข้อมูลข่าวสาร จากกองบัญชาการทหารสูงสุดบ่อย ครั้งเพียงใด และได้มาโดยวิธีการใดบ้าง

2. กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้มีการจัดเตรียม สถานที่ ให้สื่อมวลชนเข้าตรวจสอบข้อมูล สะดวกขึ้นหรือไม่ อย่างไร

3. ข้อมูล ข่าวสาร ประเภทใด ที่ท่านต้องการจากแหล่งข่าวสายทหาร

4. ปัญหาและอุปสรรคในการหาข้อมูล ข่าวสาร จากหน่วยงานในสังกัดกองบัญชาการทหารสูงสุด มีอะไรบ้าง กรุณายกตัวอย่างประกอบ

5. กองบัญชาการทหารสูงสุด ยังมีการอ้างชั้นความลับ ทั้ง 4 ชั้น คือ ลับ ลับมาก ลับที่สุด และปกปิด เพื่อปิดทางไม่ให้สื่อมวลชน สัมภาษณ์ หรือขอข้อมูลข่าวสารในเบื้องลึก หรือไม่

อย่างไร

6. ท่านคิดว่า กองบัญชาการทหารสูงสุด ยุคนี้ มีกระบวนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เปลี่ยนแปลงไปจากยุคก่อนการประกาศใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ หรือไม่ อย่างไร

7. กองบัญชาการทหารสูงสุด มีการใช้เทคโนโลยีในด้านการจัดการข้อมูลข่าวสาร มากน้อยเพียงใด และท่านเอง ได้รับข้อมูลข่าวสารรวดเร็วจากการนำเทคโนโลยีเหล่านั้น มาใช้หรือไม่

8. ในการขอข้อมูล แต่ละครั้ง ท่านต้องใช้เวลา มากน้อยเพียงใด ทันต่อความต้องการของท่านหรือไม่

9. ข้อมูล ที่ได้จากหน่วยงานในกองบัญชาการทหารสูงสุด ส่วนใหญ่ เป็นข้อมูลที่หน่วยงานต้องการเปิดเผย เพื่อประชาสัมพันธ์อยู่แล้ว ใช่หรือไม่ ส่วนข้อมูลเจาะลึก เช่น เรื่องงบประมาณการจัดซื้ออาวุธ งบประมาณลับ โครงการสำคัญอื่นๆ ยังคงมีความยากลำบากในการหาข้อมูลใช่หรือไม่ และหากท่านต้องการ ข้อมูล เหล่านั้น ท่านดำเนินการ อย่างไร

10. ท่านเคยอุทธรณ์ ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารราชการ บ้างหรือไม่ ในกรณีที่ท่านขอเปิดเผยข้อมูล แต่ทางหน่วยงานทหารไม่ยอมเปิดเผย ถ้าเคย ผลเป็นอย่างไร มีกรณีไหนบ้าง ขอทราบรายละเอียด

11. เมื่อท่านไปขอข้อมูล หรือขอความคิดเห็น เพื่อนำมาเขียนข่าวและ บทวิเคราะห์ หากแหล่งข่าวใน กองบัญชาการทหารสูงสุด ไม่ต้องการให้ข้อมูล หรือไม่ต้องการแสดงความคิดเห็น ท่านเหล่านั้น มีวิธีการหลบเลี่ยง อย่างไร และท่านเองแก้ปัญหาในส่วนนี้อย่างไร

12. กรณีข้อมูลจากกรมแผนที่ทหาร ซึ่งสังกัดกองบัญชาการทหารสูงสุด และเป็นผู้ให้ข้อมูลในฐานะ คนกลาง กรณีขัดแย้งระหว่าง กรมป่าไม้ กับบ้าน 3 หลังริมเขื่อนศรีนครินทร์ ท่านในฐานะสื่อมวลชน มองกรณีชาวนี้อย่างไร และข้อมูลที่กรมแผนที่ทหาร ออกมาแกลงนั้น ทันการณหรือไม่ ขณะเดียวกัน มีการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อย่างไร จงวิพากษ์การให้ข้อมูลในกรณีนี้

13. กรณีสารเคมีส่งกลิ่นเหม็นที่ สนามบินป๋อฝ่าย อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ นับเป็นอีกข้อมูลข่าวสารชิ้นหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับกองบัญชาการทหารสูงสุด และข่าวดังกล่าว เป็นที่ตระหนกตกใจ ของประชาชนเป็นอย่างมาก ในฐานะสื่อมวลชน ท่านมีความเห็นอย่างไร ต่อเปิดเผยข้อมูลเรื่องนี้

14. ในฐานะผู้หาข่าวสารเจาะลึก ให้ถึงสายตาประชาชนมากที่สุด ท่านต้องใช้ ความสัมพันธ์ส่วนตัว กับแหล่งข่าว ในกองบัญชาการทหารสูงสุด ในการหาข่าวด้านการทหาร มากน้อยเพียงใด

15. มีความคิดเห็นอย่างไร ต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ของกองบัญชาการทหารสูงสุด ในยุคหลังการประกาศใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ

16. ข้อมูลที่สื่อมวลชน มีความต้องการ แต่กองบัญชาการทหารสูงสุด มักอ้างว่าเปิดเผยไม่ได้ นั้น ท่านมีความเห็นอย่างไร และท่านคิดว่าข้อมูลเหล่านั้นมีจำนวนมากเพียงใด เป็นข้อมูลอะไรบ้าง
17. เท่าที่ท่านได้สัมผัสกับ ผู้บริหารในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ ท่านเริ่มเห็น ความเปลี่ยนแปลง วิถีคิด วิถีปฏิบัติ ของบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ ข้อมูลข่าวสาร ในกองบัญชาการทหารสูงสุด หรือไม่ อย่างไร
18. ในฐานะผู้สื่อข่าวสายทหาร ท่านคิดว่า พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ประกาศใช้ มากกว่า 2 ปี มีผลต่อการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร ของ กองบัญชาการทหารสูงสุด มากน้อย เพียงใด เพราะเหตุใด
19. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ กองบัญชาการทหาร สูงสุดในปัจจุบันนี้ อย่างไรบ้าง
20. พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกองบัญชาการทหารสูงสุด มากน้อยเพียงใด ถ้าเปลี่ยนแปลง ท่านคิดว่า เปลี่ยนแปลงในด้านใดบ้าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางนงคณาถ ห่านวิไล เกิดเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2505 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (การสื่อสารมวลชน) จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปี 2528 จากนั้นเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2541 ปัจจุบันทำงานที่บริษัท เนชั่นมัลติมีเดียกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย